

דרשות

הושענא רבה

מאת רבינו הקדוש

מסאטמאר זי"ע

תש"כ לפ"ק

בעזהשי"ת

קונטרס

דרשות הושענא רבה

מאת רבינו הקדוש רבשכבה"ג מרן
רבי יואל טייטלבוים זי"ע
אבדק"ק סאטמאר יצ"ו

משנות תש"כ – תשכ"א – תשכ"ב
תשכ"ה – תשכ"ו – תשכ"ז – תשכ"ח

נעתקו מלה במלה מן הטעיפס
בשפת יודיש

יו"ל אלול תשס"ד לפ"ק

כל הזכויות שמורות להמו"ל

Copyright © '04

נרפס ונכרך ע"י
הוצאת ספרים "חד וחלק"
845-356-2708

KolSatmar.com

אקדמות מילין

יעלוזו החסידים, וירננו התלמידים, אל דרשות נוראות יאירו כלפידים, כברקים נוצצים ולהב יוקדים, אשר זכינו לשמוע ביום הקדוש והנורא הושענא רבה מפום ממלל רברבן רבינו הקוה"ט אביהן ורבן של ישראל מרן מהר"י ט"ב זי"ע, אשר דרש דרש מידי שנה בשנה בקול חוצב להבות אש בבכיות עצומות לעורר ישנים, מתרדמת והבלי הזמנים, לנקות חטאי שושנים, וכבן לפני אביו בכה והתחנן לפני אבינו שבשמים שיהי' השנה הבא לקראתינו סוף וקץ לכל צרותינו, תחלה וראש לפדיון נפשינו, למענו יעש, ויסיר מני חרון אף וכעס, וכל העם רואים את הקולות ואת הלפידים הורידו כנחל דמעה ושפכו דמעות כמים ויחרד כל העם אשר במחנה והתעוררו לתשובה אמיתית מעומקא דליבא, וכבר נודע בשערים גודל כוחו בדרשות אלו ירושה הוא לו מבית אבותיו הקדושים, וידוע מש"א פע"א הגאון המובהק ר' יונתן שטייף זצ"ל בשמעו דרשת רבינו בהו"ר, שלדעתו מי שאינו מתעורר לתשובה ע"י דרשת רבינו בהו"ר צריך בדיקה אחריו אם הוא מזרע ישראל.

והנה מאז חסרנו כל אלה הלא למשמע אוזן תאבה נפשינו מי יורה לנו דעה ומי יבין שמועה, ותהי זאת נחמתינו רובי תורותיו אשר השאיר לנו, ובחסדי ה' נשארו כמה מאות טעיפס מתורותיו ודרשותיו הקדושים אשר בהם כבש לנו הדרך איך להתנהג בדור השפל הלזה עיקבתא דמשיחא ולהתגבר על כל גלי הנסיונות של הדור האחרון.

והנה רוב דרשות הו"ר החל משנת תש"י נקלטו על טעיפס וכבר נדפסו בקונטרסים בודדים, אך עתה נתעוררנו להדפיסו מחדש בכריכה קשה נאה ומהודרת, למען יעמוד ימים רבים למשמרת, ולע"ע הדפסנו רק דרשות אלו כי השאר לא נגמרה עוד מלאכת ההגה"ה כי רבה הוא, ונקוה להשי"ת שבקרוב יודפס הכל.

ומעתה ישמחו הרעבים ויגילו הצמאים אשר ישוטטו לבקש דבר
ה' וימצאו אותו בההעתקות אלו מהטעיפס אשר בצירוף ההעתקה
יכולים להבין כמעט הכל, והוא ברוך ומנוסה שכל השומע דרשות
אלו יוצאים מלב טהור וקדוש ישראל הרב הדומה למלאך ה' צבאות
א"א שלא ירהר בתשובה מתוך בכי אשר כל הרהור תשובה מאיש
ישראלי אין לשער גורל רום ערכה כמבואר בפנים הקונטרס כמ"פ.

ויתברכו ממרומים כל אלו שסייעו להוצאות הקונטרס הן
בההעתקות מהטעיפס הן במלאכת ההג"ה והן בתמיכה להוצאת
הדפוס ישלם ה' פעלם ותהי משכורתם שלימה מאת ה' אלוקי ישראל
ויתברכו בכל מילי דמיטב.

ועתה נשא לבבינו אל כפים, אל אבינו שבשמים, בבכי נבוא
ובתחנונים, לפני שוכן מעונים, שתהא השנה הזאת הבא לקראתינו
סוף וקץ לכל צרותינו, תחילה וראש לפדיון נפשינו, ותגלה ותראה
מלכותו עלינו, פתאום יבא אל היכלו, הארון אשר אנו מבקשים כל
היום כולו, והי' ה' למלך על כל הארץ, בביאת בן פרץ, בב"א.

המוציאים לאור

ידוע כי יום זה נקרא הושענא רבה, ברויך מען צו פארשטיין דאס ענין דערפון, איידער איך וועל צוקומען צום ענין, וועל איך נאכזאגן די דיבורים, וואס דער טאטע זכרוננו לברכה פלעגט צו זאגן יעדעס יאר, און זכותו און דער כח פון די דיבורים זאל אויף אונז אויך אריינברענגען דעם כח אז מ'זאל די זכיה האבן צו זאגען אמת'דיגע דיבורים פארן באשעפער, ס'זאל נתקבל ווערן ברחמים וברצון פארן בורא כל עולמים.

דער טאטע זכרוננו לברכה פלעגט אייביג צו זאגן דאס משל, ווי א מלך פון א מלכות של חסד, ער האט געמאכט א זמן און ער איז קובע ווען ער קומט אין שטאט אריין, און דעמאלט'ן איז די צייט, און דעם זמן וואס ער קומט אריין אין שטאט, יעדערער קען צוקומען דעמאלט'ן צום מלך, מ'קען בעטן אויף וואס מ'האט פוגם געווען מ'זאל אים מוחל זיין, און מ'קען זיך אויסבעטן אויף אלדינג אויף ווייטער די השפעה, במילא ווער ס'איז א בר שכל א בר דעת אז ס'קומט דער זמן און דער מלך ברויך אן צוקומען, קומט ער אים שוין אקעגן נאך איידער ער קומט אריין אין שטאט אריין, ער איז זיך משתטח און פארעכט שוין אלעס, ער קומט שוין אין שטאט אריין מיטן מלך, ער האט שוין פאראכטן, ער האט שוין נושא חן געווען ביי אים, אז איינער האט נישט דעם דעת און ווארט ביז דער מלך קומט אין שטאט אריין, גייט ער כאטש דעמאלט'ן, ווער ס'גייט נישט תיכף אין דער התחלה נאר ער ווארט ביז ווען די כרוזים גייען,

מ'רופט אויס דער מלך איז אין שטאט, קומט מען, ווען איינער פארשפעטיגט אבער ס'גייט פאריבער און ער הערט די אלע כרוזים און ווערט אלץ נישט נתעורר, און שטייט אלץ אויף איין פלאץ, און גייט נישט און זוכט נישט צו צוקומען צום מלך, אבער ווען ס'קומט דער לעצטער טאג, דער כרוז גייט שוין ארויס אז דער מלך געזעגנט זיך שוין פון שטאט, ווער ס'ווייל צוקומען האט נאך גייט היינט דעם איינעם טאג, אין די לעצטע שעות פארן מלך'ס געזעגענען, דער אמת ווער ס'ווייל ערשט דעמאלט'יג צוקומען האט דער גרויס בושע, ער ווייסט דאך די קשיא ווי גרויס עס איז, ווען ער קומט שוין צו צום מלך וועט מען פרעגן א קשיא אי מלכא אנא עד השתא אמאי לא אתית לגבאי, פארוואס ביסטו ביז איצט נישט צוגעקומען, נאר אבער פאר דער בושע אז מ'וועט נישט קומען וועט מען דאך הילף בלייבען ביי גארנישט, דער מלך געזעגנט זיך פון די שטאט, און מ'האט גארנישט אויפגעטוהן, וואס איז די עצה, אז מ'בעט זיך מ'קומט אין מלך'ס אינטערעסע, דאס איז נישט פארהאנדן שפעט.

אזוי איז דא אויכעט, ס'קומט פון ר"ח אלול אן, מ'הייבט אן צו בלאזן שופר, זאגט מען עורו ישנים משנתכם, מ'וועקט אויף דעם עולם, אז עס קומט אן הייליגע טעג, מ'קען תשובה טון, מ'קען פארעכטן, מ'קען צו עפעס צוקומען, ווען נאך איז דא אזא זמן, אז מ'זאל קענען צו עפעס צוקומען אזוי ווי אין די הייליגע טעג, ווען אבער אז מ'דערזעהט זיך מ'האט שוין דורך געלאזט די הייליגע טעג, ס'איז דורך געגאנגען ר"ח אלול, און ראש השנה, עשרת ימי תשובה, דער הייליגער טאג, און די אלע טעג סוכות, ס'איז א זמן וואס הקב"ה איז זיך משתעשע מיט די צדיקים, אז מ'וואלט די זכיה געהאט, אז מ'וואלט געדינט דעם באשעפער באמת, האט דאס קיין שיעור נישט וואס מ'טוהט אויף אין אזעלכע הייליגע טעג, די הייליגע טעג סוכות, וואס מ'איז דבוק אין הקב"ה תחת

צילא דמהימנותא, אבער מ'האלט איצט שוין אין דעם לעצטען טאג, אונז האלט מיר שוין הושענא רבא, דער מלך געזעגנט זיך שוין, לאמיר זיך נישט געזעגנען מיט גארנישט, מ'האבן מיר נאך צייט, ס'איז דאך שוין קורץ די צייט, איבערהויפט היינט ס'איז ערב שבת, מ'קען נישט מאריך זיין, מ'ברויך זיך אן איילן צום שבת, מ'האבן מיר קורצע זמנים, נאר אז מ'זאל האבן די זכיה איין גוטע מינוט האט קיין שיעור נישט וואס מ'קען אויפטוהן.

דער זיידע זכורנו לברכה אין ייטב פנים ברענגט ער דאס וואס עס שטייט אין די מפרשים, מי שאבד חותמו ממתנים לו עד הערב, מי שאבד חותמו אז מ'האט פארלוירן דעם צלם אלקים, אבד חותמו מיינט מען דעם חותם אות ברית קודש, אויב חלילה מ'האט פוגם געווען, מ'האט דאס פארלארן דורך דעם חטא הידוע, דער האט צייט יעצט צו פארעכטן, אז מ'קומט זיך צונאזאם צווישן אידן, אז מ'האט די זכיה אמת'דיגע טרערן פארן באשעפער, איז מען מעלה די נצוה"ק, איז עס איינס פון די גרעסטע תיקונים, אבער מי שאבד חותמו אז מ'האט דאך אבער פארלוירן, איז ממתנים לו, ווילאנג ווארט ער, עד הערב, ערב איז ערבא דתמינאה, דאס איז די יום ערבה, דאס איז ערב, ביז היינט האט מען געווארט, ווילאנג נאך, לאמיר נישט פארשפילן דעם קורצען זמן, די געציילטע מינוטען וואס מ'האבן מיר נאך, לאמיר זיך בארעכענען אין וואס פאר א מצב מ'שטייט, דאס געוואלטיגע שפלות בכלל ובפרט, בכל צרתם לו צר, די שכינה הק' עמו אנכי בצרה, וועגן די אלע צרות ישראל און דאס שפלות ברוחניות און בגשמיות, די שכינה הק' איז אין גלות, הקב"ה וויל שוין העלפן פאר אידן, דאס דארף מען נישט צו זאגן, מ'קוקט ארויס אויף די אמת'דיגע רגע ווען אידן וועלן געהאלפן ווערן און מ'ווארט נאך א שטיקל התעוררות פון אידישע קינדער, לאמיר צו העלפן צום רצון פון הקב"ה! ער וויל העלפן אידן, ער ווארט פון אונז א פאר ערנסטע ווערטער, א

אפאר ערנסטע טרערן פארן לעבעדיגן באשעפער, פאר ישועות ישראל, ווי לאנג נאך ! ווי לאנג נאך ! ווי לאנג וועלן מיר אזוי ארויסגיין בחרפה ובבושה פון די הייליגע טעג, אזוי ווי חלילה אין די יארן ביז איצטער, אזי ואבוי, באמת האט מען געדארפט אלעס אנצווענדן מ'זאל מיר נישט אוועק אן א ישועה, לאמיר דערוועקן אלע עולמות העליונים, די אבות הקדושים זאלן פאר אונז ממליך טוב זיין.

די גמרא (סוף סוטה) זאגט אויף עיקבתא דמשיחא ווי אזוי דאס דור וועט אויסזעהן, ווי ער רעכנט אויס דאס גאנצע שפלות הדור, און ער לאזט אויס, אין לנו על מה להשען אלא על אבינו שבשמים, לכאורה וואס איז אזוי שלעכט להשען על אבינו שבשמים, אז דאס האט מען נאר, האט מען דאך זייער אסאך, ווער קען דען אזוי העלפן, אז מ'העט זיך נאר אמת'דיג פארלאזט אויפן באשעפער, נאר עס שטייט, הבן יקיר לי אפרים אם ילד שעשועים כי מדי דברי בו זכור אזכרנו עוד על כן המו מעי לו, רחם ארחמנו נאום ה', דאס פארשטייט מען נישט וואס ס'איז טייטש מדי דברי בו, אם ילד שעשועים ע"כ המו מעי לו דאס איז דער סיום פון רחם ארחמנו, וואס איז מדי דברי בו זכור אזכרנו עוד, השי"ת איז דאך סיי ווי סיי אין שכחה לפני כסא כבודו, וואס איז דער מדי דברי בו.

נאר ס'ווערט געברענגט אין ספרים הקדושים, א משל אויף תפלות ישראל, אידן ווען זיי קומען בעטן אז מ'איז נישט דערביי, די הערצער זענען פארשטאפט, פאר חתמ"ט, דער אמת ווען ס'קומט אזא טאג האט מען זיך געדארפט אויסצולאזען פארן באשעפער, האט מען געדארפט אויסגיין פארן בורא כל עולמים, מ'זאל נישט אוועקגיין מיט גארנישט, נאר די הערצער זענען פארשטאפט פונעם תוקף הגלות, פון די עוונות ופשעים, מכל משמר נצור לבך, דאס הארץ איז אין א תפיסה, ס'שטייט א משל ס'איז אמאל געווען -

דער אייבירשטער איז דאך ווי א טאטע - אזוי ווי א טאטע ער וויל האבן שעשועים פון א קינד, נאך איידער ס'הייבט אן צו רעדן פראבירט ער זיך, און רעדט צו אים, ער זאל עפעס זעהן, אז ער זעהט, אז דאס קינד הייבט אן צו רעדן און ער הייבט אן צו זאגן טאטע, דאס ערשטע ווארט, איז ער מלא שמחה, און ער האט שעשועים, און ער האט געגועים צו אים מיט גרויס אהבה, אז ער הערט אים שוין רעדן א ווארט, ער זאגט טאטע, אז ער ווערט גרויס, און ער לערנט אים אויס חכמת התורה ער זאל אים משלים זיין, ער לערנט אים און ער פרעדיגט אין אים אריין תורה מיט חכמה מיט קדושה, אז ער זעהט אבער חלילה ער גייט אויף שלעכטע וועגן, ער זעהט ווי ער פארגעסט די אלע חכמות וואס ער האט מיט אים געלערנט, ער פארשטאפט זיך די הבנה, ווארן דער קאפ איז אים געשטאנען אויף עפעס אנדערש, אז דער פאטער וויל מיט אים שמועסן, ער וויל אים פארהערן, פאלט אויף אים א שטיקל אימה, ער פארהערט אים, אבער ער זעהט אבער אז ער קען נישט, ער ווייסט נישט גארנישט, ער ווייסט נישט וויאזוי צו זאגן, און ווי אזוי עפעס מסדר צו זיין דברי חכמה, ווערט דער פאטער אויף אים ברוגז, נתמלא חימה, כ'האב דאך דיר געלערנט פארוואס ביסטו אזוי גארנישט, און דאס קינד זעהט ווי ברוגז דער פאטער איז, כלתה עליו הרעה, הייבט ער אן זיך אן צו בעטן, טאטע ! דערמאן דאך אמאל, אז כ'האב געזאגט דאס איינע ווארט טאטע, האסטו דאך געהאט צו מיר גרויס אהבה, שעשועים און געגועים, די האסט דאך מחיה געווען, די האסט געהערט פון מיר דאס איינע ווארט טאטע, וואס זאל איך טון אז איך בין געווארן אזוי, פון די שלעכטער הנהגה, איך בין נישט מער ווי א קליין קינד, פריי דיך מיט מיר, אז איך זאג נאך דאס ווארט טאטע.

נאר דאס קען מען זאגן אויף אידן, אמאל האסטו אונז ארויסגעצויגען מכור הברזל ממצרים, מ'האט

אנגעהויבען איינערקענען, אז ס'איז דא אבינו שבשמים, איז עס געווען א גרויס נחת פארן בורא כל עולמים, מ'האט אבער אונז געלערנט, מ'האט אונז געגעבן א תורה הקדושה, מ'האט אונז געגעבן דור אחר דור חכמי ישראל, מ'האט אונז געלערנט, און מ'האט אונז איינגעפרעגט, אז ס'איז געקומען די צייט מ'האט ערווארטעט פון אונז חכמה בינה ודעת, מיט א אידיש הארץ, מיט אמת'דיגע דיבורים פארן בורא כל עולמים, אונז זענען אבער אין געפאנגענשאפט, די עוונת און פשעים, דאס הארץ איז געפאנגען אין תוקף הגלות, דער אורך הגלות, מיט וואס קען מיר קומען צום בורא כל עולמים, אונז קען מיר קומען צום בורא כל עולמים, ווען מ'הייבט אן צו רעדן איז א חשיבות, אז מ'זאגט טאטע, מ'זאגן מיר נאך אבינו שבשמים, זאל דאס חשוב זיין ביים באשעפער, ס'איז היינט דאס אויך שוין א רבותא, אז מ'קומט אין די בתי מדרשים און מ'שטייט פארן בורא כל עולמים, אז מ'זאגט נאר דאס ווארט אבינו שבשמים דארף מען אויך שוין געהאלפן צו ווערן, ס'זאל זיך דאכטן אונז זענען אזוי ווי קליינע קינדער, ס'שטייט דאך אזוי אין מדרש אחות לנו קטנה, אז אידן זינדיגן, קוקט הקב"ה אן ווי גלייך אונז וואלט מיר געווען קטנים, דאס איז דער פשט קען זיין, הבן יקר לי אפרים אם ילד שעשועים כי מדי דברי בו זכור אזכרנו עוד, איך געדענק נאך ווען כ'האב אנגעהויבען צו רעדן מיט דיר, ס'געווען א חשיבות דאס איינע, אז מ'האט מכיר געווען אז ס'דא א באשעפער אויף דער וועלט, מ'האבן מיר מכיר געווען הוא אבינו הוא מלכנו הוא מושיענו, איבערדעם ע"כ המו מעי לו רחם ארחמנו, איבערדעם בעטן מיר רחמים וחסדים.

ס'שטייט אין מדרש, דער זיידע זכרנו לברכה אין תהלים תפלה למשה ברענגט עס, אויף דעם פסוק אלקים אל דמי לך אל תחרש ואל תשקוט קל, זאגט דער מדרש, אם אנו דוממין, אז

אונז שווייג מיר, למה אתה יושב ודומם, ער האט געשריגן אל דמי לך, זאלסטו נישט שווייגן, דאס איז די זעלבע זאך קען זיין, מאן דרמיך בריש שתא דמיך מזליה, זיי זאגן דאך יושב בטל כישן דמי, אז מ'זיצט ליידיג און מ'טוהט גארנישט, דעמאלטן שווייגט מען, דער אמת דער בורא כל עולמים ווארט אויף אידישע תפילות, ס'איז אוודאי בעסער אז מ'ווערט אליין נתעורר בבחינת שובו אלי ואשיבה אליכם, נאר אבער אז ס'גייט נישט בלייבט מען ביי דעם, השיבנו ה' אליך ונשובה, הקב"ה געט אריין א כח, איבערדעם זאגט דאס דער מדרש, אם אנו דוממין, אז אונז האבן מיר געשוויגן, וואס קען מען נאך ווארטן, נאר וואס דען אלקים אל דמי לך.

מ"ט דעם קען זיין דאס איז דער פשט אין די גמרא, די גמרא זאגט דאס שפלות הדור, **פארציטענס אז מ'איז געקומען מיט אזוי פיל מצוות ומעשים טובים און אזוי פיל הייליגע תפלות, מיט אזוי פיל התעוררות תשובה, מיט אזוי פיל צובראכענע הערצער פארן בורא כל עולמים, וויפיל מ'האט זיך אויסגעוויינט פארן אויבערשטן טייכן טרערן, אזוי ווי דוד המלך האט געזאגט פלגי מים ירדו עיני על לא שמרו תורתך, מיט דעם אלעמען האט מען געהאט וואס צוקומען, דער מדרש זאגט, בזאת יבא אהרן אל הקדש רעכנט ער אויס זאת, תורה איז זאת און מילה, אזוי רעכנט ער אויס כמה מצוות, אלעס הייסט זאת, מ'האט געהאט מיט וואס צוקומען, האט מען זיך אויף דעם פארלאזט אויף מצוות און מעשים טובים, **איצט איז נאר געבליבן אזויפיל, די צוויי ווערטער וואס מ'זאגן מיר נאך אבינו שבשמים, מ'ווענד מיר זיך צום בורא כל עולמים, מ'זאל וויסן אז נאר דער באשעפער קען אונז העלפן, מ'זאל זיך אין דעם אויך נישט נארן, איבערדעם נאר אויף דעם קען מען זיך פארלאזן.****

ס'שטייט טוב ויחיל ודומם לתשועת ה', זאגט דער מדרש טוב ויחיל ודומם, יכול וואלט איך געוואלט מיינען לכל

תלמוד לומר לתשועות ה', לכאורה איז דאך נישט צו פארשטיין, דער ילקוט ברענגט אראפ דעם מאמר, און דער זית רענן פון מגן אברהם זאגט פשט, אויף די תשועת ה', אז מ'איז מתפלל פאר השי"ת, אז השי"ת זאל געהאלפן ווערן, וועגן כבוד שמים, בכל צרתם לו צר, און דעמאלטץ ווערט מען געהאלפן, אזוי זאגט דער זית רענן, ת"ל לתשועת ה', נאר לדרכינו קען זיין איז דאס דער פשט, טוב ויחיל ודומם, מ'קען נאר האפן צום באשעפער, "ודומם" ווייל ס'איז דורך געגאנגען די צייט און מ'האט געשוויגן, ווייל ס'איז געווען דמיך בריש שתא, פון דעסטוועגן האבן מיר נישט פארלוירן די האפענונג, זאגט ער ווייטער אויף ווען, ס'איז אויף תשועת ה', דאס איז הושענא רבא, אין הושענא רבא בעט מען למענך אלקינו, מ'בעט פאר השי"ת'ס כבוד, ער זאל געהאלפן ווערן, דאס איז זיכער אז דער כבוד שמים איז, אז אידן זאלן געהאלפן ווערן, בעוה"ר דעם חילל כבוד שמו יתברך, האבן מיר אלעס אונז גורם געווען מיט אונזערע מעשים, השי"ת זאל אויפהייבען אידישע הערצער.

מורי ורבותי ! כל ביה עשרה שכינתא שריה, ווען מ'קומט זיך צונעזאם א ציבור איז דארטן די שכינה הק', איבערהויפט אזא טאג הושענא רבא איז אוודאי הקב"ה שוכן בתכם, איבער הויפט אזא ציבור אין אזא טאג ווי הושענא רבא, הקב"ה - שטייט אין זוה"ק - איז משגיח מן החלונות מציץ מן החרכים, ער קוקט אריין אין אידישע הערצער ווער ס'טוהט אמת'דיג תשובה, ווער ס'זאגט אמת'דיגע דיבורים פארן בורא כל עולמים, עכ"פ איז יעצט א צייט הקב"ה איז צווישן אונז, אלעמאל קען א איד נתקרב ווערן, אבער אזא צייט ווי מ'האט איצטערט אין די ענדע פון די הייליגע טעג אין הושענא רבא, אזא טאג וועלן מיר נישט האבן א גאנץ יאר, לאמיר נישט איבערלאזן דעם טאג, מורי ורבותי ! מ'דארף שוין באלד צואיילן זיך צום שבת, דער

טאטע זכרונע לברכה האט געטייטשט מכוון לשבתך, מ'ברויך מכין זיין אויף שבת, אזוי בעט מען ביי הקב"ה אויכעט, אין גלות זענען מיר אויך שוין פרייטאג נאכמיטאג, ס'איז דער אלף השישי, ס'איז שוין לאנג נאך חצות, השי"ת זאל זיך צואיילן צום שבת, וויפיל האבן מיר שוין נאך, קורצע זמנים, ווען וועט שוין נתרומם ווערן כבוד השי"ת ותורתו הקדושה וואס ס'איז דורך אונז נתחלל געווארן.

כ' האב געזאגט ר"ה ויטע אשל בבאר שבע, זאגט דער מדרש ויטע אשל אש"ל איז אותיות שא"ל, ער האט אנגעגרייט אלעס, וואס יעדערער האט געבעטן איז ער געשטאנען צו פארפיגן, ער האט אנגעגרייט א פונדק דער פונדק האט אנגעגרייט אלעס, ווייסן מיר דאך ער האט אנגעגרייט ויטע אשל, ער האט געזאגט שאל, פאר יעדן שאל מה דבעי, פארוואס דאס ליינט מען ר"ה, שאל מה דבעי, לכאורה דאס שטייט נאר ביי שמיני עצרת, אין ר"ה איז גאר מתרעם דער זוה"ק, פארוואס מ'בעט, נאר מ'בעט ווי דער זיידע זכרונע לברכה אין ייטב פנים איז עס מחזיק, די חכמים האבען דאך מתקן געווען די אלע תקונים, וואס דער זוה"ק איז אזוי מתרעם, דאס זענען די אלע אבינו מלכינו, כתבינו בספר סליחה ומחילה, בספר פרנסה, אידן בעטן זיך דאס אלעס בציווי החכמים, האט ער אויף דעם געזאגט מ'בעט דאס פארן כבוד שמים, דאס תרעומות איז אז מ'בעט פון זיינעט וועגן, אז מ'בעט פאר כבוד שמים איז דאך עס א גרויסע זאך.

איבערדעם ויטע אש"ל אין ר"ה זאגט מען שאל מה דבעי, איי איצט איז נישט די זמן דערפון, דער תירוץ איז אבער ויקרא שם בשם ה' קל עולם, אז מ'בעט עס פארן כבוד שמים, איבערדעם עס שטייט אז צוויי זאכען אויף אמאל טאר מען נישט בעטן, ס'שטייט אין די גמרא ביי כפנא ומותא וואס מ'זאל טון, אז מ'בעט פארן כבוד שמים אין דעם איז נכלל אלעס, איבערדעם וואס

מ'בעט פארן כבוד שמים איז איין זאך, דאס איז איין בקשה, אידן ברויכן געהאלפן צו ווערן מיט אלעמען וואס מ'ברויך, דאס גיהער אלעס צום כבוד שמים, איז דאס איין בקשה, מיט דעם האב איך אינזין געהאט, ערב יוה"כ אין סליחות וואס מ'זאגט ועל זאת אני בוטח באומרים ה' אחד, כולם יחד מושכים מזה אחד ומזה, וואס איז דער פשט מושכים מזה ומזה אז מ'מיינט פאר ה' אחד, פארן אויבערשטנס וועגן מלכות ה' המיוחד, מעג זיין מזה, מעג יעדער בעטן עפעס אנדערש, אבער אז ס'איז אלעס וועגן כבוד שמים איז דאס אלעס איין זאך.

איבערדעם הייסט עס הושענא רבא, ווייל אזוי קען מען נישט בעטן קיין סאך זאכען אויף אמאל, אוי ווי די גמרא זאגט, מ'קאן נאר בעטן אויף איין זאך נאך דער אנדערער, נאר אז מ'בעט פארן כבוד שמים איז דאך אלעס איין זאך, און דאס איז הושענא רבא, אוי, וויפיל צובראכענע הערצער ס'איז דא צווישן אידן. אלע אידן קענען געהאלפן ווערן ווען מ'זאל בעטן פאר כבוד שמים. קען מען דען אויסרעכענען די צובראכענע הערצער בין אידן, אוי מ'איז צובראכען, צוקריזשעט, מ'האמיר זיך נישט זיי אהין צו קערן און ווי צו ווענדן, אין פשטות, אין לנו על מה להשתען אלא על אבינו שבשמים, אין מי יגדור גדר ומי יעמוד בפרץ, ומפניצ אין בעדינו, איין עצה איז דא אז מ'זאל בעטן פארן כבוד שמים, וועגן כבוד שמו המחולל, אונז האף מיר צו השי"ת, השי"ת יעם אונז נאך העלפן אז מ'זועל מיר מקדש זיין שם שמים בעילם. אויף דעם אליין ברויך מען סייעתא דשמיא, אז מ'זאל זיבן זיין מקדש שמו יתברך צו זיין, וואס דען קען א איד האבן איין דעם עולם! אויף דעם איז מען באשאפן געווארן שבראנו לכבודו, וואס דען איז דער תכלית פון כל העולם כולו, איבערדעם זאגט מען נאכאמאל, הושענא למענך אלקינו און נאכאמאל הישענא, ווייל דאס איז כולל, איבעראל ווי עס איז טאפעלט, הוכח

תוכיח זאגט מען אפילו מאה פעמים, דאס איז טייטש, דאס איז נכלל אפילו מאה פעמים, עס האט נישט קיין שיעור וויפיל ישועות אידן ברויכן, אבער אז ס'איז למענך אלקינו קען זיין נאכאמאל הושענא, האט עס נישט קיין גבול, פאר דעם אז מ'קען נישט קיין סאך זאכען אויף אמאל איבערדעם חזר'ט מען איבער, איבערדעם לאמיר אינאיינעם זאגן, איינציגער באשעפער !.

הושענא למענך אלקינו הושענא

איצט זאגט מען למענך בוראינו, טוב ה' לכל, זאגט דער מדרש יכול לכל תלמוד לומר ורחמיו על כל מעשיו, ס'איז א פלא ער הייבט דאך אן לכל און ער לאזט אויס אז ס'איז נישט לכל, און דער כל מעשיו - איך מיין - ווער איז דען נישט מעשיו של הקב"ה, ס'שטייט אין ראשית חכמה (שער היראה פרק ז') ברענגט ער דעם מדרש, טייטשט ער, באמת ווערט אנגערופן מעשיו נאר צדיקים, ועמך כלם צדיקים, ומעשי ידי להתפאר, ער ברענגט א זוה"ק אזוי, איבערדעם זאגט ער יכול לכל ת"ל ורחמיו על כל מעשיו, די וואס זיי ווערן אנגערופן מעשיו, ס'איז דאך א פלא אזוי צו זאגן, לכאורה איז דאך נפל פיתא בבירא אז נאר אויף צדיקים, און ווידעראום וואס ער זאגט עס שטייט מעשי ידי להתפאר, דאס ווערט אנגערופן ווייל דער עיקר פירות זענען דאך צדיקים, אבער אלעס האט הקב"ה באשאפן, אלעס איז דאך מעשיו, דערנאך קומט עפעס אויס אז ס'איז נישט לכל.

א פלא אין די גמרא שמועסט מען דאך, אין די גמרא (ברכות ז') שטייט דאך ארויס, ס'איז געווען א צדוקי בשיבבותיה וכו', ער האט אים געוואלט מלטי זיין, מכוי'ן זיין די רגע וואס הקב"ה איז כועס, ולא אסתייע מילתא, ער איז איינגעשלאפען, האט ער געזאגט לאו אורח ארעא, ורחמיו על כל מעשיו כתיב, תוס' פרעגט אפילו די קשיא, ס'איז דאך אפיקורסים, זיי זענען דאך מורדי'ן ולא מעלי'ן,

מאכט תוס' א חילוק, אז ס'נאר בידי אדם מורידין ולא מעלין, אבער מטריח זיין כלפי שמיא קען נישט זיין, לאו אורח ארעא, הגם מ'איז דאך מתפלל ולמלשינים, דאס איז בדרך תפלה איז עס ווייטער עפעס אנדערש, אבער ברגע שהקב"ה כועס דאס מאכט דאך הכרח, דאס קען מען נישט, עכ"פ די גמרא זאגט דאך וועגן ורחמיו על כל מעשיו, וועגן דעם קאן מען נישט, נאר פונקט כלפי שמיא וואס איז אין הימל א הכרח דאס האט דאך קיין שיעור נישט די קללה, ווייל ס'איז דאך נוקב עד התהום מער ווי בידי בני אדם, ער וועט נאך האבן אפשר גיכער א כפרה אבער כדומה, עכ"פ ורחמיו על כל מעשיו זאגט ער אויף צדוקים, די גמרא זאגט אין בבא מציעא (דף פ"ה) ביי רבי, ביי א קליינע חולדה וואס מ'האט אויסגעקערט, זאגט ער אויך ורחמיו על כל מעשיו, זאגט דער מהרש"א ווייל דאס איז א בריה שפילה, ווייל כל מה שיש בים יש ביבשה און קיין חולדה איז נישט דא, שנאמר האזינו כל יושבי חלד ווייל ס'איז די שפליסטע, און ביי דעם איז אויך ורחמיו על כל מעשיו, אפשר פון מדרש קען מען נאך נישט פרעגן קיין קשיא, פון א מדרש אויף קיין גמרא, אבער אין פסוק אליין שטייט דאך לכל, ער נעמט דאך עס ארויס פונעם משמעות, אז מ'זאגט לכל איז דאך עס טייטש לכל, צום סוף לאזט זיך אויס אז נאר אויף צדיקים, צדיקים ממילא איז דאך נישט קיין רבותא.

נאר איך קלער, ס'איז א פלא עס שטייט אין תנא דבי אליהו (אין אליהו זוטא פרק ג'), דער ילקוט שמעוני ברענגט עס אויכעט אין פרשת האזינו אויפן פסוק הצור תמים פעלו, זאגט ער אזוי, אלסדינגס האט הקב"ה באשאפן וואס איז דא אויף דער וועלט חוץ מן השקר, שקר האט דער בורא כל עולמים נישט באשאפן, נאר וואס דען דאס האט מען זיך אליינס געמאכט, דער זקוקין זאגט שאדם בודה מלבו, אבער ווייטער זאגט ער נאך, נאך מער פלא, אדם עושה עצמו צדיק לדבר אמת מוסרין לו מלאך שמדבר אמת, אדם

עושה עצמו רשע ולדבר שקרים וכזבים מוסרין לו מלאך שמדבר שקרים וכזבים שמכחש ומכזב, גוט מען אים א מלאך, ס'דא א מלאך אויכעט אזעלכע וואס זענען מכחש, לכאורה ווי אזוי איז דאס, דער בורא כל עולמים האט דאך נישט באשאפן דאס גאנצער מין שקר, מוז מען זאגן אז דער איז באשאפן געווארן אויך פונעם מענטש, פונדעם וואס מ'גוט זיך איבער צום שקר באשאפט מען אזעלכע מלאכים וואס זענען מכחש ומכזב, אזא שטייגער זאגט דער מהרש"א בדרך שאדם רוצה לילך מוליכין אותו, ביי בלעם, זאגט ער אויך ס'איז נישט פון הקב"ה נאר דורך דער מחשבה וואס מ'וויל טון שלעכטן פון דעם ווערט אויך באשאפן א מלאך, פון אלעם ווערט באשאפן א מלאך, און דער מלאך פירט אים דערצו, ביי בלעם איז אויך אזוי נישט הקב"ה האט אים געזאגט נאר דער מלאך וואס ער האט אים באשאפן ס'ווערט אזוי אנגערופן, סוף כל סוף ווי קען זיין א בריאה וואס דער בורא כל עולמים האט נישט באשאפן, נאר ער גוט א כח, ער האט אזוי באשאפן די וועלט אז מיט די בחירה קען מען זייער אסאך אויפטוהן, אז מיטן כח פון די בחירה צום שלעכטן זאל קענען נברא ווערן אזא באשעפעניש.

היוצא לנו מזה די וואס זיי גיבען זיך איבער, די וואס זענען מוסר עצמו און זיי טון שלעכטן, זיי זענען מכחש ומכזב, באשאפט ער א מלאך, דאס איז מיט יעדן דיבור, מיט יעדע מחשבה באשאפט מען, פון איין מענטש קען זיין איז דא אזויפיל מלאכים, דאס ווייסט מען ווי שווער דאס איז אז מ'האט א מלחמה נישט מיט מענטשן נאר מיט מלאכים, איבערהויפט אז ס'איז דא א גאנצע וועלט, אז ס'איז דא מיליאנען מענטשען וואס זענען מכחש ומכזב, איז דא אזויפיל מיליאנען מלאכים, **טאמער עס טרעפט זיך שוין אביסעל אידן וואס ווילן גיין בדרך האמת איז דא אזויפיל מסיתים ומדיחים, נישט נאר קיין מענטשען, נאר מלאכים, א שווערע ביטערע מלחמה, מיט אזויפיל מלאכים מכחשים**

ומכזבים מסיתים ומדיחים, ווי שווער און ביטער, נאר וואזשע דען אפילו אליינס קאן מען זיך אויך אן ארבייטען, וויפיל מאל ח"ו מ'איז גענייט צום שקר, מ'פאלט אריין אין שלעכטע מחשבות, מיטן דרך הרשע, מיטן דרך השקר, פון דעם ווערט אויך באשאפן מלאכים, דארף מען לוחם זיין מיט איין אייגן חיל, ס'שטייט אין אוהחה"ק כי תצא למלחמה על אויביך וראית סוס ורכב עם רב "ממך" טאמער די זעהסט ס'איז דא א סוס ורכב, דאס איז דער שטן וחיילותיו, קומט צו עם רב ממך, די האסט דער אליין פארשאפט, מ'גוט נאך צו אז ס'איז גאר א שווערע ביטערע מלחמה, נאר פון דעסטוועגן אז א איד טוט חשובה קען מען געהאלפן ווערן, כי אני ה' אלקיך המוציאך מארץ מצרים זאגט דער פסוק, דער בירור הניצוצין וואס איז געווען אין מצרים דאס קען זיין כסדר, און דורכן בורא כל עולמים קען מען געהאלפן ווערן נישט אליין.

עם שטייט אין עבודת ישראל ביי ראש השנה אז די מקטריגים זענען מקטרג אויף אידן, זיי ווייסן אז עס איז דא א מדת הרחמים וחסד, ס'איז זייער ארבעט אז די רחמים וחסדים זאל נישט זיין געבינדען מיט קיין שום עבודה, נאר רחמים וחסדים פשוטים, ממילא די מקטריגים ווילן זיי אויך נהנה זיין פון דעם חסד, אידן הארעווען מיט תקיעת שופר מיט תפלה אז רחמים וחסדים זאלן זיין געבינדען מיט עבודה וואס מ'טוהט פאר הקב"ה, עס זאל נישט אנקומען פאר די מקטריגים, אבער עכ"פ די אלע באשעפענישן וואס דער מענטש האט זיך באשאפן זיי ווילן אויכעט, די ווילן אוודאי האבן חלילה א קיום די בעטן אויך הילף, ממילא אז מ'איז מתפלל אויף רחמיו וחסדיו יתברך שמו, דארף מען מתפלל זיין נאר אויף די וואס זיי זענען באשאפן געווארן פונעם באשעפער, אבער די אלע מכחשין ומכזבים, ווי מ'זאגט וברוכים הם מלאכיך הקדושים והטהורים שעושים רצוניך, מ'זאגט נישט סתם מלאכים, ס'דארף לכאורה יעדער מלאך צו טאן דעם רצון הבורא, נאר ס'איז דא

אזעלכע מלאכים וואס מ'באשאפט אליין, וואס דער בורא כל עולמים האט זיי נישט באשאפן, ס'קומט פון דעם מקור השקר, פארדעם זאגט מען, נעמט מען זיך אויס, הקדושים והטהורים שעושים רצונך.

איבערדעם מורי ורבותי ! דאס איז איינס פון די גרעסטע בקשות, אונז דארף מיר בעטן דעם באשעפער אז מ'זאל קענען בייקומען די שווערע מלחמה, דער אמת ווי שווער עס זענען די נסיונות, די שווערע ביטערע נסיונות, ווי די וועלט איז פיל, עקסטרעם דעם וואס די וועלט שטייט אין א מקום ממא - אזוי ווי די גמרא (קידושין מ') זאגט - איז עס פיל מיט מסיתים ומדיחים, אין די לעצטע יארן עיקבתא דמשיחא, ס'איז אן עלמא דשיקרא, והאמת נעדרת, ס'איז נתגבר געווארן דער כח הטומאה און דער כח השקר, דאס איז די יארן וואס עס שטייט שמנא נצח, ווי שווער איז דאס בייצוקומען, לאמיר זיך בעטן ביים באשעפער, אונז זאל מיר זיך קענען דערהאלטן, השי"ת ירחם אונז זאל מיר האבן די גרויסע השפעה, אונז זאל מיר בלייבען און זאל מיר זיין נאמנים לה' ותורתו הקדושה, אוי הארציגע ברידער ! לאמיר בעטן איינער פארן אנדערן, אז מ'זאל מיר דינען דעם באשעפער באמת, מ'זאל מיר זוכה זיין צו דערלעבן און זעהן די אמת'דיגע ישועה, ס'זאל זיין להעביר גלולים מן הארץ וכל הרשעה כולה בעשן תכלה, ס'זאל זיין תעביר ממשלת זדון מן הארץ, אוי דער צער השכינה הקדושה, אוי וויי געוואלד ! אוי דער כח הטומאה איז אזוי שטארק במקום הקודש ! מ'איז מכעים דעם בורא כל עולמים במקום קדשו ! אוי לנו שכך עלתה בימינו, ווען די פריערדיגע דורות וואלטן דאס געזעהן וואלטן זיי נישט אויסגעהאלטן.

אויסגאבע בעטן מיר למענך בוראינו, מ'בעטן מיר די ישועה פאר אונז די וואס זענען באשעפענישן פונעם גאנצן עולם, וואס זענען נאך נאך זיין פון דעם חסד די וואס דער בורא האט געמאכט נישט באשאפן, דאס איז דער פשט אין מדרש טוב וואס זאגט אז עס טאקע פאר יעדן באשעפעניש, יכול וואלט איך זיך צו מאכען מיינען טאקע לכל, אזוי ווי די מקטריגים זאגן, תלמוד ירושלמי פ' חולין דף ק"א ע"ב, אלעס איז באשעפענישן פונעם בורא כל היצורים וכו' דער שקר נישט, די מלאכים וואס זענען מכחש ומשקר וכו' די פאפען דעם אליין אויך, טאקען דעם וואס ער האט זיי געמאכט דעם פאפען זיי אויך, איבערדעם בעטן מיר למענך

הושענא למענך בוראינו הישענא

אויסגאבע זאגן מיר למענך גואלינו, דאס קען מען פארשטיין דער ביטע גרשון זאגט אין מסכת תמיד שטנא נצח, אז דער שטן וואס ער האט ער ברענגט זיי א גאולה און צום סוף ברענגט ער זיי לעבן. אז ס'וועט זיין א גאולה פונעם שטן דאס איז דאס פונעם בעט מען למענך גואלינו, אונז ווארט מיר נאר א גאולה וואס ער האט געמאכט, למען השם והרחמים! ה"י נישט האבן זיך צו פארהאנדן און אנדערע גאולה כל היצורים וכו' אז ס'איז פארהאנדן פון די טומאה, פון די פטרא אחרא, פון די דבשיות והמינות, ירחם ה' על עמו ס'זאל זיין והאלילים כרות

הושענא למענך גואלינו הישענא

אויסגאבע זאגן מיר למענך דורשינו, די גמרא זאגט ציון דורש אין לה וכו' דבצי דרישה, אוי וויי געוואלד, הקב"ה איז דאך זיך צו זיין וכו' מכלל דבצי דרישה, דארף טאקע דער בורא

כל עולמים אונז דורש זיין, אונזער דורש זיין היינט איז נישט ווערט גארנישט, איבערהויפט אין דעם דור השפל, וואס מ'וויסט גארנישט וואס דאס איז, השי"ת זאל דורש זיין את עמו ישראל וציון הר קדשו.

הושענא למענך דורשינו הושענא

דערנאך זאגט מען הושענא למען אמיתך, בפשטות איז דאך די טייטש ווייל דער בורא כל עולמים זאל האלטן וואס ער האט מבטיח געווען, ער זאל מקיים זיין דעם אמת, איז דען א הויא אמינא בעולם אז הקב"ה ח"ו זאל נישט איינהאלטן דעם אמת, חתמו של הקב"ה אמת, ס'נישט פארהאנדן א תנועה ח"ו שאינו של אמת, ווי קען מען אויף דעם בעטן, ממ"נ אז דאס איז אמת איז דאס א הכרח, איז דען חלילה פארהאנען א מציאות אז נישט, הקב"ה איז דאך דער מקור האמת, ווי קען מען זאגן למען אמיתך.

נאר אמיתך האט צוויי טייטשן, אמת, און ווידער איז פארהאנדן א דבר המתקיים, אזוי שטייט אין רמב"ן על הפסוק מכל החסדים ומכל האמת, א דבר המתקיים ווערט אנגערופן אמת, ווי דער קדושת לוי זאגט ויכון בחדס כסאך ותשב עליו באמת, ווארן אז ס'נישט קיין חסד דער סוף איז דאך אז הקב"ה גייט דאך אראפ מכסא דין דורך די תקיעות און דורך די התעוררות פון צדיקים, בפרט צום סוף, איבערהויפט אמאל וועט דאך אוודאי זיין אז אידן וועלן געהאלפן ווערן, ס'וועט זיין דער מקור הרחמים והחסדים, במילא איז עס נישט קיין דבר המתקיים, הייסט עס נישט אמת, נאר ביי א בשר ודם הייסט אמת אז ער מיינט עס אמת'דיג, אפילו ס'האלט נישט אויס, בן אדם ויתנחם, אבער דער בורא כל עולמים... כל פעולותיו זענען נצחיים, אזוי ווי ס'שטייט ווען די אנדערע בתי מקדשים, אז השי"ת וואלט עס געבויעט וואלט עס נישט חרוב געווארן, דאס וואס השי"ת טוט איז א נצחיות, כ'וועל נישט מאריך

זיין עס שטייט אזוי ס'איז ידוע, דאס איז נאר א נצחיות ווען ס'וועט זיין רחמים וחסדים, סוף כל סוף הקב"ה ירחם על עמו, דאס איז דער אמת פון הקב"ה, דאס איז א דבר המתקיים, בעט מען מ'זאל שוין צוקומען צו דעם, ס'זאל זיין א דבר המתקיים, רחמיו וחסדיו יתברך שמו, איבערדעם זאגט מען למען "אמיתך", נישט קיין סתם אמת נאר אמת פון הקב"ה.

הושענא למען אמיתך הושענא

הושענא למען בריתך הושענא

יעצט זאגן מיר למען גדלך ותפארתך, עס שטייט די גמרא זאגט, די אנשי כנסת הגדולה האבן קודם נישט געזאגט הגבור והנורא, אז מ'איז אין גלות איה גבורותיו, און נאכדעם האבן זיי געזאגט הן הן גבורותיו, שה אחת בין כמה זאבים, מיט דעם טייטשט מען דאך עד מתי עוזך בשבי אז די גאנצע שטארקייט איז בשבי ביי דעם זעהט מען די גרויסע ניסים, אז מ'זעהט מ'דערהאלט זיך שה אחת בין כמה זאבים איז עס טאקע א גרויסער נס, אזוי זאגט דער יעב"ץ, זאגט ער, חי ה' ! אז דאס איז מער פון אלע ניסים ווי אזוי אידן דערהאלטן זיך, שה אחת בין כמה זאבים, שלא אחד בלבד עמד עלינו לכלותינו וכו' והקב"ה מצילינו מידם, מ'זעהט טאקע דאס גרויסקייט פון השי"ת פון די גרויסע צרות. פון דעם תוקף הגלות ווי מ'דערהאלט זיך, אבער ס'נישט קיין שיינקייט, די שיינקייט פון השי"ת וועט זיין אז מ'וועט זעהן אידן זענען ברום המעלה, אז אידן דינען דעם באשעפער באמת און יעדער איז אויף זיך מקבל דעם עול מלכות שמים, אז אידן ווערן געהאלפן מיט כל מיני ישועות טובות, אלע צובראכענע הערצער פון אידן ווערן געהיילט, אזוי ווי געוואלד ! מי כמוך באלים ה', באלמים ה', השי"ת קוקט זיך צו די אלע צובראכענע הערצער, דאס איז די גבורה ווי מ'קען שווייגן, נאר וואס דען, הקב"ה זעהט אזוי לטובה, דאס

קען אן אנדערער נישט נאכמאכן, אבער ווי איז די שיינקייט פון השי"ת, איבערדעם זאגט מען למען גדלך ותפארתך, גרויס זעהט מען, אבער דעם תפארתך זעהט מען נאך נישט, דאס וועט מען זעהן לעתיד.

הושענא למען גדלך ותפארתך הושענא

(הקפה ב') הושענא בית הבחירה, דאס ביהמ"ק ווערט אנגערופן בית הבחירה, ווי כ'האב פריער געזאגט אז מ'באשאפט זיך מלאכים מסיתים ומדיחים, און די נעמען צו די בחירה דארף מען גרויס סייעתא דשמיא, אין בית המקדש בקדושתו יתברך שמו אז א איד האט געוואלט דינען דעם באשעפער האט ער געקענט צוקומען צו די בחירה אלעמאל, איבערדעם הייסט עס בית הבחירה.

הושענא בית הבחירה הושענא

זבול תפארתך, די גמרא זאגט (חגיגה י"ב) ס'איז דא שבעה רקיעין און די פערדע רקיע הייסט זבול, דארט איז דאס ביהמ"ק של מעלה, ווען ס'וועט פארטיג זיין דאס ביהמ"ק של מעלה וועט זיין די גאולה, כ'האב געזאגט מיט דעם, וואס הייסט שפשוט ידיהם בזבול, (עיי' ויואל משה הקדמה) איבערדעם בעט מען אויף דעם, ס'זאל פארטיג זיין דאס ביהמ"ד של מעלה, וואס ווערט געבויעט דורך מעשי הצדיקים ממילא וועט זיין די ישועה.

הושענא זבול תפארתך הושענא

(הקפה ד') כל שיח תדשא ותושיע, עס שטייט אין שערי אורה... איז דא בלבם, אז תפלה בכוונה איז נישט חוזרות ריקן, ס'איז געווען די אלע צדיקים הקדושים פון די פריערדיגע דורות, זיי האבן מתפלל געווען פאר אידן, בעוה"ר און אלץ איז מען

אין גלות, ווי איז אהין געקומען די תפלות, ס'שטייט דאך אז די תפילות זענען דא, עומדים וקיימים, נאר ווען ס'וועט קומען די צייט וועלן זיך דערוועקן די אלע תפלות, די פריערדיגע, דאס איז געבליבן אויף שפעטער, דאס קען זיין איז דער פשט קומה ה' קדמה פניו, קדמא לרשיעאי, יעקב אבינו האט מתפלל געווען נישט פאר זיינעט וועגן נאר ער האט מתפלל געווען אויף לעתיד, אזוי ווי דער מדרש זאגט, מ'זוייס מיר אז די תפלה וועט מקוים ווערן, נאר מי יודע ווען, ווילאנג וועלן מיר ווארטן, אוי וויי ! די אלע הייליגע תפלות פון די פריערדיגע דורות שטייען און ווארטן, איבערדעם אין שיחה אלא תפלה, אז די אלע תפלות זאלן עושה פעולה זיין "תדשא" א לשון התפעל, מ'זאל אויף אונז משפיע זיין אז אונז זאל מיר זיך מדבק זיין אין די פריערדיגע תפלות, אינאיינעם אפשר וועלן מיר אויך קענען זאגן דיבורים פאר הקב"ה, זאגט מען "כל" שיח תדשא ותושיע.

הושענא כל שיח תדשא ותושיע הושענא

(הקפה ז') למען כמה עד שקעה האש, כמה, מלשון כמה לך בשרי בארץ ציה ועיף, א לשון כליון הנפש, כלתה נפשי, ביז מ'זעהט אז שקעה האש, מ'האלט שוין איצטערט ביים אהיים גיין, די לעצטע פאר ווערטער, איצט האלט מען שוין טאקע ביים געזעגענען, ס'איז די לעצטע הקפה, מ'העמט געדארפט אויס צו גיין בכליון הנפש ביז מ'וועל מיר זעהן אז ס'איז שקעה האש, אז דער בורא כל עולמים זאל שטיילען דאס פייער פון אידישע קינדער, ס'זאל ח"ו נישט שולט זיין מער קיין מקטריגים, אז מ'זאל מיר די זכיה האבן תשובה צו טון פארן בורא כל עולמים, ס'זאל אויף אונז ג'חתמ'ט ווערן א לעכטיג יאר, א שנת גאולה וישועה, אונז זאל מיר האבן צו געדענקען דאס יאר איז מען

אוועק געגאנגען הושענא רבא מיט א רעכטע גמר חתימה טובה,
ס'זאל געשטילט ווערן דער חרון אף וואס איז אזוי שטארק.

הושענא למוען כמה עד שקעה האש הושענא

